

הַלְבוֹת עֲבוֹדַת יוֹם הַכַּפּוּרִים פֶּרֶק ד

א. סֵדֶר כָּל הַמַּעֲשִׂים שְׁבִיּוֹם זֶה, כֶּךָ הוּא: בַּחֲצוֹת הַלֵּילָה, מְפִיסִין לַתְּרוּמַת הַדֶּשֶׁן; וּמְסַדְרִין אֶת הַמַּעֲרֻכָּה וּמַדְשָׁנִין אֶת הַמִּזְבֵּחַ, כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁין בְּכָל יוֹם עַל הַסֵּדֶר שֶׁבְּאַרְנוּ עַד שִׁיגִיעוּ לַשְּׁחִיטַת הַתָּמִיד.

ב. כְּשִׁיגִיעוּ לַשְּׁחִט אֶת הַתָּמִיד, פּוֹרְסִין סְדִין שְׁלִבוּץ בֵּין כּוֹהֵן גָּדוֹל וּבֵין הָעָם; וְלָמָּה שְׁלִבוּץ, כְּדֵי שִׁפִּיר שְׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי בּוּץ. וּפּוֹשֵׁט בְּגָדֵי חָל, וְטוֹבֵל, וְלוֹבֵשׁ בְּגָדֵי זָהָב, וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו. וְשׁוֹחֵט בַּתָּמִיד רֹב שָׁנִים, וּמַנִּיחַ אַחֵר לְגִמּוּר הַשְּׁחִיטָה; וּמְקַבֵּל הַדָּם, וְזוֹרְקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּמַצּוֹתוֹ.

ג. וְאַחֵר כֶּךָ נִכְנָס לַהֵיכָל, וּמְקַטִּיר קֶטֶרֶת שְׁלִשְׁחָר, וּמַטִּיב אֶת הַנְּרוֹת, וּמְקַטִּיר אֲבָרֵי הַתָּמִיד וְהַחֲבֹתִין וְהַנֶּסֶכִּים כְּכָל סֵדֶר הַתָּמִיד שְׁלֹכֵל יוֹם שֶׁבְּאַרְנוּ. וְאַחֵר הַתָּמִיד, מְקַרִּיב הֶפֶר וְשִׁבְעַת הַכֹּהֲנִים שְׁלִמוֹסָף הַיּוֹם.

ד. וְאַחֵר כֶּךָ מְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו, וּפּוֹשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב, וְטוֹבֵל, וְלוֹבֵשׁ בְּגָדֵי לָבָן; וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו, וּבָא לוֹ אֶצֶל פָּרוֹ. וּפָרוֹ הָיָה עוֹמֵד בֵּין הָאוֹלָם וְלַמִּזְבֵּחַ, רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לַמַּעֲרָב; וְהַכּוֹהֵן עוֹמֵד בַּמִּזְרָח, וּפָנָיו לַמַּעֲרָב, וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַפֶּה, וּמַתּוֹדָה. וְכֶךָ הָיָה אוֹמֵר: אָנָּה ה' חֲטָאתִי עֲוִיתִי פָשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ, אֲנִי וּבֵיתִי; אָנָּה ה' כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים, שְׁחַטָּאתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ, אֲנִי וּבֵיתִי: כִּפְתּוּב בַּתּוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ "כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם, לְטָהֵר אֶתְכֶם: מִכָּל, חַטָּאתֵיכֶם, לִפְנֵי ה', תִּטְהָרוּ" (ויקרא טז, ל).

ה. וְאַחֵר כֶּךָ מַגְרִיל עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים, וְקוֹשֵׁר לְשׁוֹן שְׁלֹזְהוֹרִית בְּרֹאשׁ שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלַּח, וּמַעֲמִידוֹ כְּנֶגֶד בֵּית שְׁלוּחוֹ, וְלֹנֶשֶׁחֻט כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ. וּבָא לוֹ אֶצֶל פָּרוֹ שְׁנִיָּה; וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁוֹ, וּמַתּוֹדָה וְדוֹי שְׁנִי. וְכֶךָ הוּא אוֹמֵר: אָנָּה ה' חֲטָאתִי עֲוִיתִי פָשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ, אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ; אָנָּה ה' כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים, שְׁחַטָּאתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשִׁפְשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ, אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוֹשֶׁיךָ: כִּפְתּוּב בַּתּוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ "כִּי-בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם . . ." (ויקרא טז, ל).

ו. וְאַחֵר כֶּךָ שׁוֹחֵט אֶת הַפֶּה, וּמְקַבֵּל אֶת דָּמוֹ, וְנוֹתְנוֹ לְמִי שֶׁהוּא מְנַדְּנָדוֹ שְׁלֵא יִקְרַשׁ, עַל הָרֶבֶד הָרְבִיעִי שֶׁלַּהֵיכָל מִבְּחוּץ. וְנוֹטֵל אֶת הַמַּחְתָּה, וְחוֹתֶה בָּהּ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ, מִן הַסִּמּוּךְ לַמַּעֲרָב, שֶׁנֶּאֱמָר "מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ, מִלִּפְנֵי ה'" (ויקרא טז, יב); וְיוֹרֵד, וּמַנִּיחָהּ עַל הָרֶבֶד שֶׁבַּעֲזָרָה. וּמוֹצִיאִין לוֹ אֶת הַכֶּף, וְכָלִי מֵלֵא קֶטֶרֶת דִּקָּה מִן הַדִּקָּה, וְחוֹפֵן מִמֶּנָּה מְלֹא חֲפָנָיו, לֹא מְחוֹקוֹת וְלֹא גְדוּשׁוֹת אֲלֵא טְפוּפוֹת הַגָּדוֹל לְפִי גָדְלוֹ, וְהַקְטֵן לְפִי קִטְנּוֹ; וְנוֹתֵן לַתּוֹךְ הַכֶּף.

ז. כִּבְר בְּאַרְנוּ שֶׁהוֹלֵכָה בְּשִׁמְאָל, פּוֹסֶלֶת בְּדָם הַקִּדְּשִׁים וּבִשְׂאֵר הָעֲבוֹדוֹת; לְפִיכֶךָ הָיָה מִן הַדִּין שְׁיֹלִיךְ הַמַּחְתָּה בְּשִׁמְאָלוֹ, וְכֶף הַקֶּטֶרֶת בִּימִינוֹ. אָבֵל מִפְּנֵי כִבְד הַמַּחְתָּה, וְעוֹד שֶׁהִיא חֲמָה אֵינּוּ יָכוֹל לְסַבְּלָהּ בְּשִׁמְאָלוֹ עַד הָאָרוֹן; לְפִיכֶךָ נוֹטֵל הַמַּחְתָּה בִּימִינוֹ, וְכֶף הַקֶּטֶרֶת בְּשִׁמְאָלוֹ. וּמַהֲלֵךְ בַּהֵיכָל עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְקֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים; מוֹצֵא הַפְּרֻכָּת פְּרוּפָה, נִכְנָס לְקֹדֶשׁ הַקִּדְּשִׁים עַד שֶׁהוּא מַגִּיעַ לְאֶרְוֶן.

ח. הגיע לארון, נותן את המחטה בין שני הבדים; ובבית שני שלא היה ארון, היה מניחה על אבן השתיה. ואוחז שפת הפך בראשי אצבעותיו, או בשניו, ומערה הקטרת בגדלו לתוך חפניו, עד שמחזירה למלוא חפניו כשהיתה; וזו היא עבודה קשה שבמקדש.

ט. וצובר את הקטרת על גבי הגחלים בידו, לפניו במחטה, כדי שתהיה הקטרת קרובה לארון, רחוקה מפניו שלא יפוג; וממתין שם עד שיתמלא הבית עשן. ויוצא, והוא מהלך אחורנית מעט מעט, פניו לקדש ואחוריו להיכל, עד שיצא מן הפרכת.

י. ומתפלל שם בהיכל אחר שיצא, תפלה קצרה שלא להבעית את העם, שמא יאמרו מת בהיכל. וכך היה מתפלל: יהי רצון מלפניך ה' אלהינו שאם היתה שנה זו שחונה, תהיה גשומה; ולא יסור שבט, מבית יהודה; ולא יהיו עמך בית ישראל צריכין לפרנסה, ואל תכנס לפניך תפלת עובדי דרכים.

יא. בשעת הקטרת הקטרת בקדש הקדשים כל העם פורשים מן ההיכל בלבד, ואינן פורשים מבין האולם ולמזבח: שאין פורשים מבין האולם ולמזבח אלא בשעת הקטרה בהיכל בכל יום ובשעת מתן דמים בהיכל, כמו שבארנו בהלכות תמידין.

יב. ואחר כך נוטל דם הפר מזה שהוא מנדנדו, ונכנס בו לקדש הקדשים; ומזה ממנו שם שמונה הזיות, בין בדי הארון, ויוצא, ומניחו בהיכל על פן הזהב שהיה שם. ואחר כך יוצא מן ההיכל, ושוחט את השעיר, ומקבל דמו, ונכנס בו לקדש הקדשים; ומזה ממנו שם שמונה הזיות, בין בדי הארון, ויוצא, ומניחו על פן שני שבהיכל.

יג. ואחר כך נוטל דם הפר מעל הכן, ומזה ממנו על הפרכת כנגד הארון, שמונה הזיות; ומניח דם הפר, ונוטל דם השעיר, ומזה ממנו על הפרכת כנגד הארון, שמונה הזיות.

יד. ואחר כך מערה דם הפר לתוך דם השעיר, ומחזיר הכל למזרק שהיה בו דם הפר כדי שיתערבו יפה יפה; ועומד לפניו ממזבח הזהב, בין המזבח והמנורה, ומתחיל להזות מדם התערבת על קרנות מזבח הזהב, והוא מסבב והולך ומזה על הקרנות מבחוץ.

טו. ומתחיל מקרן מזרחית צפונית, לצפונית מערבית, למערבית דרומית, לדרומית מזרחית; ועל כלן הוא נותן מלמטן למעלן חוץ מן האחרונה שהיתה לפניו, שהוא נותן מלמעלן למטן כדי שלא יתלכלכו כליו. וחותה הגחלים והאפר שבמזבח הזהב הלך והלך, עד שמגלה זהבו, ומזה מדם התערבת על טהרו שלמזבח שבע פעמים, בצד הדרום במקום ששלמו מתנות קרנותיו; ויוצא, ושופך שירי הדם על יסוד מערכי שלמזבח החיצון.

טז. ואחר כך בא אצל שעיר המשתלח, וסומך שתי ידיו על ראשו; ומתודה. וכך הוא אומר: אָנָּה ה' חטאו ועויו ופשעו לפניך עמך, בית ישראל; אָנָּה ה' כפר נא לחטאים ולעוונות ולפשעים, שחטאו ושעויו ושפשעו לפניך עמך, בית ישראל: כפתוב בתורת משה עבדך "כי-ביום הזה . . ." (ויקרא טז, ל).

יז. ואחר כך משלח השעיר למדבר; ומוציא אמורי פר ושעיר שהכניס דמן לפניו, ונותנן בכלי, ומשלח השאר לבית הדשן, לשרפה. ויוצא לעזרת נשים, וקורא שם אחר שיגיע שעיר למדבר.

יח. ואחר כך מקדש, ופושט בגדי לבן, וטובל, ולובש בגדי זהב, ומקדש ידיו ורגליו; ועושה השעיר הנעשה בחוץ, שהוא מפלל קרבנות מוסף היום. ומקריב אילו ואיל העם, שנאמר "ויצא, ועשה את-עלתו ואת-עלת העם" (ויקרא טז, כד); ומקטיר האמורין שלפר ושעיר הנשרפין, ומקריב תמיד שלבין הערבים.

יט. ואחר כך מקדש, ופושט בגדי זהב, וטובל, ולובש בגדי לבן, ומקדש; ונכנס לקדש הקדשים, ומוציא את הפך ואת המחתה. ואחר כך מקדש, ופושט בגדי לבן, וטובל, ולובש בגדי זהב, ומקדש; ומקטיר קטרת שלבין הערבים, ומטיב את הנרות שלבין הערבים כשאר הימים.

כ. ואחר כך מקדש ידיו ורגליו, ופושט בגדי זהב, ולובש בגדי עצמו, ויוצא לביתו; וכל העם מלוין אותו, עד ביתו. ויום טוב היה עושה, על שיצא בשלום מן הקדש.

הלכות עבודת יום הכפורים פרק ה

א. כל עבודות שעובד בבגדי לבן בפנים בהיכל, צריך לעשותן על הסדר שבארנו; ואם הקדים בהן מעשה לחברו, לא עשה כלום. קטרת שחפנה קדם שחיטת הפר, לא עשה כלום: אף על פי שהחפינה בעזרה צרך פנים, כעבודת פנים היא.

ב. וכן שעיר ששחטו קדם מתן דמו שלפר, לא עשה כלום אף על פי שהשחיטה בעזרה, הרי דמו נכנס לפניו. איל ושעיר המוספין שעשה אותן קדם עבודת היום, אינן כלום.

ג. הקדים דם השעיר לדם הפר בקדש הקדשים, וזה מדם הפר כמצותו; ואחר כך יביא שעיר אחר, וישחט אותו, ויזה מדמו בקדש הקדשים כמצותו, ויפסל הראשון. הקדים דם השעיר לדם הפר במתנות שבהיכל על הפרכת, יחזר ויזה מדם השעיר פעם שניה לאחר דם הפר.

ד. נשפך הדם עד שלא גמר מתנות שבקדש הקדשים, יביא דם אחר ויחזר ויזה כפתחלה בקדש הקדשים; גמר מתנות שבקדש הקדשים, והתחיל במתנות שבהיכל, ונשפך הדם עד שלא גמר יביא דם אחר, ומתחיל מתחלת הזיות שבהיכל; גמר מתנות שבהיכל, והתחיל לתן על מזבח הזהב, ונשפך הדם עד שלא גמר יביא דם אחר, ומתחיל מתחלת מתנות המזבח: שפלן כפרה בפני עצמן הן. גמר מתנות המזבח, ואחר כך נשפך הדם אינו צריך להביא דם אחר: ששפיכת השירים על מזבח החיצון, אינה מעכבת.

ה. ואם דם הפר הוא שנשפך קדם שיגמר כל המתנות הרי זה מביא פר אחר, ויחפן הקטרת פעם שניה קדם שחיטת הפר, ויקטיר הקטרת, ואחר כך יביא דמו ויזה ממנו. ואין מטמא בגדים, ואין נשרף בבית הדשן אלא הפר הזה האחרון, שבו נגמרה הכפרה.

ו. נתערב לו דם הפר בדם השעיר, קדם שיגמר ההזיות נותן אחת למעלה ושבע למטה, לשם פר; וחוזר ונותן אחת למעלה ושבע למטה, לשם שעיר. נתערבו במתנה אחרונה נותן אחת למטה, לשם פר; וחוזר ונותן אחת למעלה ושבע למטה, לשם שעיר.

ז. נתחלפו הכוסות, ולא ידע איזה הוא כוס דם הפר ואיזה הוא כוס דם השעיר נותן מאחד מהן אחת למעלה ושבע למטה, ונותן מן השני אחת למעלה ושבע למטה, וחוזר ונותן מן הראשון אחת למעלה ושבע למטה: נמצא מכל מקום שנותן מדם הפר, ואחריו מדם השעיר.

ח. קבל דם הפר בשתי כוסות, וקבל דם השעיר בשתי כוסות, ונתערבו מקצת הכוסות, ולא נודע כוס דם הפר מכוס דם השעיר הרי זה מזה כל ההזיות כמצותן מן הכוסות שלא נתערבו, ושופך שירי אלו שהזה מהן על היסוד כמצוה; ואותן הכוסות שנתערבו, ישפכו לאמה.

ט. פר יום הכפורים אף על פי שכוהן גדול קונה אותו משלו, שנאמר "פר החטאת, אשר-לו" (ויקרא טז, ו; ויקרא טז, יא) המקום הפקיר ממונו בו, לכל אחיו הכוהנים: שאלו לא היה להן בו שתפות, לא היו מתכפרין בו. לפיכך אם מת כוהן גדול קדם שישחט הפר הכוהן שעומד תחתיו אינו מביא פר אחר, אלא שוחט את שלראשון; ואינו חטאת שמתו בעליה שתמות, שאין חטאת הרבים מתה. שחט את הפר, ומת קדם שיכפר בדמו הכוהן האחר נכנס בדם זה, ומכפר בו.

י. שני שעירי יום הכפורים מצותן שיהיו שווין במראה ובקומה ובדמים, ולקחתן כאחת: אף על פי שאינן שווין, כשרים; לקח אחד מהן היום, ואחד למחר כשרים. מת אחד מהן אם עד שלא הגריל מת, יקח זוג לשני. ואם משהגריל מת יביא שנים ויגריל עליהן כתחלה, ורואה איזה הוא שמת: אם היה שלה, אומר זה שעלה עליו הגורל לה' יתקים תחתיו; ואם היה המת שלעזאזל, יאמר זה שעלה עליו הגורל לעזאזל יתקים תחתיו. והשני מן השנים שהגריל עליהן בסוף, ירעה עד שיפל בו מום; וימכר, ויפלו דמיו לנדבה: שאין חטאת הצבור מתה.

יא. פר ושעיר שליום הכפורים שאבדו, והפריש אחרים תחתיהן, וקרבו, ונמצאו הראשונים ירעו עד שישתאבו, וימכרו, ויפלו דמיהן לנדבה; וכן אם נמצאו הראשונים, קדם שיקרבו אלו יקרבו הראשונים, וירעו השניים עד שיפל בהן מום, ויפלו דמיהן לנדבה: שאין חטאת הצבור מתה.

יב. המום פוסל בשעיר המשתלח, אפלו מום עובר; וכן אם נעשה מחסר זמן, נפסל כגון שנשחטה אמו לחולה ביום הכפורים: שדחתו לעזאזל, היא שחיתתו. היה טרפה פסול, שנאמר "יעמד-חי" (ויקרא טז, י).

יג. חלה השעיר, ואינו יכול להלך מרפיבו על כתפו, ואפלו בשבת; חלה המשלח, הרי זה משלחו ביד אחר. נטמא המשלח הרי זה נכנס למקדש, ונוטלו ויוצא: שנאמר "ביד-איש עתי" (ויקרא טז, כא) ביד זה שהוכן, אפלו נטמא. דחפו,

וּנְפַל הַשָּׁעִיר, וְלֹא מֵת יֶרֶד אַחֲרָיו, וַיִּמִּיתֵנוּ בְּכָל דְּבַר שְׁמִמִּיתוֹ.
וְאַבְרִי שָׁעִיר זֶה, מִתְּרִין בַּהֲנִיָּה.

יד. נִפְתַּחְתָּה תִּקְרָה שְׁלֵהִיכַל לֹא הָיָה מִזֶּה, שֶׁנֶּאֱמַר "בְּאֵהָל מוֹעֵד" (ויקרא טז, יז). מִזְבֵּחַ שֶׁלֹּא נִתְחַנַּךְ בַּקְטָרֶת לֹא יִזָּה עָלָיו, שֶׁנֶּאֱמַר "מִזְבֵּחַ קְטָרֶת הַסָּמִים" (ויקרא ד, ז). חֶסֶר מִן הַקְטָרֶת אֶחָד מִסְמָנֶיהָ, אוֹ מַעֲלָה עָשָׂן חֵיב מִיתָה עָלֶיהָ, שֶׁנֶּאֱמַר "וְלֹא יָמוּת, כִּי בָעֵנָן . . ." (ויקרא טז, ב). וְכֵן חֵיב מִיתָה עַל בִּיאָתוֹ בְּלֹא מִצְוָה; לְפִיכָךְ אִם שָׁגַג בִּבִּיאָהּ, וְהִזִּיד בַּקְטָרֶת, אוֹ שֶׁנִּכְנַס בַּקְטָרֶת שְׁלֵמָהּ, עִם הַחֲסֵרָה חֵיב מִיתָה. הַקְטִיר מִן הַקְטָרֶת שֶׁלְקָדַשׁ הַקֹּדְשִׁים כְּזִית בַּהִיכָל, חֵיב מִיתָה.

טו. חֲפִינַת הַקְטָרֶת עֲבוּדָה, וְהַמְחָשְׁבָה פּוֹסְלֶת בָּהּ; וְכֵן חֲתִית הַגִּחְלִים לַקְטָרֶת, נִפְסְלֶת בַּמְחָשְׁבָה: שְׁמֵכִשִּׁירֵי קָרְבָן כְּקָרְבָן.

טז. חָפֶן בְּרָאשֵׁי אֲצָבְעוֹתָיו, אוֹ מִן הַצִּדִּדִּין, אוֹ מִמָּטָה לְמַעְלָה, אוֹ שֶׁחָפֶן בִּידוֹ זוֹ וּבִידוֹ זוֹ וְקָרְבָן זוֹ לְזוֹ, אוֹ שֶׁנִּתְפָּזְרָה קְטָרֶת מִידוֹ עַל הָאָרֶץ וְאַסְפָּהּ, אוֹ שֶׁחָפֶן חֲבֵרוֹ וְנָתַן לְחֻפְנָיו, אוֹ שֶׁחָפֶן וּמָת וְנִכְנַס שְׁנֵי בָמָה שֶׁחָפֶן רֹאשׁוֹן כָּל אֵלּוֹ סֶפֶק, וְלֹא יִקְטִיר; וְאִם הַקְטִיר, הִרְצָה.

הַלְבוּת מַעֲיֵלָה

יֵשׁ בְּכָלֶלֶן שְׁלוֹשׁ מִצְוֹת אַחַת מִצְוַת עֲשֵׂה, וּשְׁתֵּים מִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה; וְזֶה הוּא פָּרֻטָן: (א) לְשֵׁלֶם הַמוֹעֵל אֲשֶׁר חָטָא בְּתוֹסֶפֶת חֲמֵשׁ וְקָרְבָן, וְזֶה הוּא דִּין הַמוֹעֵל; (ב) שֶׁלֹּא לַעֲבֹד בַּקֹּדְשִׁים; (ג) שֶׁלֹּא לָגֵז קֹדְשִׁים. וּבִאֹר מִצְוֹת אֵלּוֹ בַּפְּרָקִים אֵלּוֹ.

הַלְבוּת מַעֲיֵלָה פָּרָק א

א. אֲסוּר לְהַדְיוּט לְהַנּוֹת מִקֹּדְשֵׁי ה' בֵּין מְדַבְּרִים הַקְּרִבִּין עַל גְּבִי הַמִּזְבֵּחַ, בֵּין מִקֹּדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת; וְכָל הַנִּהְנֶה בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה מִקֹּדְשֵׁי ה', מַעַל.

ב. דְּבָרִים שֶׁהִתְּרוּ בְּאֲכִילָה מִן הַקְּרִבָּנוֹת כְּגוֹן בֶּשֶׂר חֲטָאת וְאַשָּׁם אַחֵר זָרִיקֶת דָּמָן, אוֹ שְׁתֵּי הַלֶּחֶם אַחֵר זָרִיקֶת דָּם שְׁנֵי הַכֶּבֶדִּים אֵין בָּהֶן מַעֲיֵלָה: אִפְּלוּ אֲכָל הָזֶר מֵאֵלּוֹ וְכִיּוּצָא בָּהֶן הוֹאִיל וְהֵן מִתְּרִין לְמַקְצַת בְּנֵי אָדָם לְהַנּוֹת בָּהֶן, כָּל הַנִּהְנֶה מֵהֶן לֹא מַעַל; וְאִפְּלוּ נִפְסְלוּ וְנִאֲסְרוּ בְּאֲכִילָה הוֹאִיל וְהִיתָה לָהֶן שְׁעַת הַתֵּר, אֵין חֵיבִין עָלֵיהֶן מַעֲיֵלָה.

ג. הַמוֹעֵל בְּזִדּוֹן לֹקָה, וּמִשְׁלֵם מָה שֶׁפָּגַם מִן הַקֹּדֶשׁ בְּרֹאשׁוֹ. וְאַזְהָרָה שְׁלִמְעִילָהּ, מִזֶּה שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא-תוֹכֵל לֶאֱכֹל בִּשְׁעָרֶיךָ, מִעֲשֹׂר דָּגָנְךָ . . . וּנְגִדְרֶיךָ" (ראה דברים יב, יז) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁזֶּוּ אֲזַהָרָה לֹאֲכֹל מִבֶּשֶׂר עוֹלָה, הוֹאִיל וְכֵלָה לָהּ; וְהוּא הַדִּין, לְשֹׂאֵר כָּל קֹדֶשׁ שֶׁהוּא לָהּ לְבִדּוֹ בֵּין מִקֹּדְשֵׁי מִזְבֵּחַ, בֵּין מִקֹּדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת אִם נִהְנֶה מֵהֶן בְּשׁוּוֹה פְּרוּטָה, לֹקָה.

ד. מַעַל בְּשִׁגְגָה מִשְׁלֵם מָה שֶׁנִּהְנֶה, וְתוֹסֶפֶת חֲמֵשׁ, וּמִבִּיא אֵיל בְּשְׁנֵי סְלָעִים וּמִקְרִיבוֹ אֲשָׁם, וּמִתְּפַכֵּר לוֹ; וְזֶה הוּא הַנִּקְרָא אֲשָׁם

מְעִילוֹת, שֶׁנֶּאֱמַר "וַחֲטָאָה בְּשִׁגְגָה, מִקְדָּשֵׁי ה' : וַהֲבִיֵּא אֶת־
אֲשָׁמוֹ . . . וְאֵת אֲשֶׁר חָטָא מִן־הַקֹּדֶשׁ יִשְׁלַם, וְאֶת־חֲמִישְׁתּוֹ . .
." (ויקרא ה, טו-טז). וְשִׁלּוֹם הַקֶּרֶן בְּתוֹסֶפֶת חֲמִשׁ, עִם הַבָּאת הַקֶּרֶן
מִצּוֹת עֲשֵׂה.

ה. תְּשִׁלּוֹם הַקֶּרֶן וְהַבָּאת הָאֵשֶׁם, מִעֲפָבִין הַכֶּפֶרָה ; וְאִין הַחֲמִשׁ
מִעֲפָב : שֶׁנֶּאֱמַר "בְּאִיל הָאֵשֶׁם" (ויקרא ה, טז) אִיל וְאֵשֶׁם מִעֲפָבִין,
וְאִין הַחֲמִשׁ מִעֲפָב. הִבִּיֵּא מְעִילָתּוֹ, עַד שֶׁלֹּא הִבִּיֵּא אֲשָׁמוֹ לֹא
יֵצֵא. נִסְתַּפֵּק לוֹ אִם מָעַל אוֹ לֹא מָעַל, פֶּטוּר מִן הַתְּשִׁלוּמִין וּמִן
הַקֶּרֶן וְהַחֲמִשׁ. וְהָרִי הוּא כְּתַחֲלַת הַהִקְדָּשׁ ; וְאִם נִהְנֶה בּוֹ,
מוֹסִיף חֲמִשׁ עַל הַחֲמִשׁ. וְכִבֵּר בְּאַרְנוֹ כַּמָּה פַּעֲמִים שֶׁהַחֲמִשׁ
אֶחָד מֵאַרְבָּעָה מִן הַקֶּרֶן, עַד שִׁיְהִיָּה הוּא וְחֲמִשּׁוֹ חֲמִשָּׁה.

ו. יֵשׁ דְּבָרִים שָׂאִין חִיבִין עֲלֵיהֶן מְעִילָה מִדְּבָרֵי תוֹרָה, אָבֵל אֲסוּר
לְהִנּוֹת בָּהֶן מִדְּבָרֵי סוּפְרִים ; וְהִנְהִנָּה בָּהֶן, מְשַׁלֵּם קֶרֶן בְּלִבָּד,
וְאִינוֹ מוֹסִיף חֲמִשׁ, וְאִינוֹ מִבִּיֵּא אֵשֶׁם.

ז. כָּל קֹדֶשִׁי מִזְבֵּחַ, בֵּין קֹדֶשִׁי קֹדָשִׁים בֵּין קֹדָשִׁים קָלִים אֲסוּרִין
בְּגִזָּה וְעִבּוּדָה : שֶׁנֶּאֱמַר "לֹא תַעֲבֹד בַּבֶּכֶר שׁוֹרָךְ, וְלֹא תִגְזֹ בַּכּוֹר
צֹאנֶךָ" (דברים טו, יט) ; וְהוּא הַדִּין, לְשָׂאֵר קֹדָשִׁים. וְהַגְזִיז אֶת
הַשּׁוֹר, אוֹ הָעוֹבֵד בְּצֹאן לֹקָה מִן הַתּוֹרָה ; וְתוֹלֵשׁ, אִינוֹ כְּגוֹזֵז.
וְיִרְאֶה לִי שָׂאִינוֹ לֹקָה, עַד שִׁיִּגְזֹז כְּדִי רַחֵב הַסֵּיט כְּפוּל לֹא יִהְיֶה
זֶה חֲמוּר מִשִּׁבְתָּ.

ח. סִפֵּק קֹדָשִׁים, כְּגוֹן בַּהֲמָה שֶׁהִיא סִפֵּק בַּכּוֹר וְכִיּוּצָא בָּהּ הָרִי
הֵן אֲסוּרִין בְּגִזָּה וְעִבּוּדָה ; וְהַגְזִיז אוֹ הָעוֹבֵד בָּהֶן, אִינוֹ לֹקָה.

ט. בַּהֲמַת הַקֹּדֶשׁ שֶׁנִּפְלָ בָּהּ מוֹם, וְנִפְדָּת כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ אֵינָה מִתְּרַת
בְּגִזָּה וְעִבּוּדָה, וְהָרִי הִיא בְּאַסוּרָה עַד שֶׁתִּשְׁחַט ; נִשְׁחָטָה אַחֵר
פְּדִיוֹנָה, הִתְּרָה בְּאֻכִּילָהּ. כַּמָּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשִׁקְדָם הַקֹּדֶשׁ
אֶת מוֹמֵן, אוֹ קֹדֶם מוֹם עוֹבֵר לְהַקְדָּשׁ ; אָבֵל הַמִּקְדָּשׁ בְּעֵלַת
מוֹם קְבוּעַ לְמִזְבֵּחַ, אֵינָה אֲסוּרָה בְּגִזָּה וְעִבּוּדָה אֲלֵא מִדְּבָרֵיהֶם.

י. נִפְדָּת הָרִי זֶה כִּחְלִין לְכָל דָּבָר, וְתֵצֵא לְחִלִּין לְהַגְזִיז וּלְהַעֲבֹד :
חוּץ מִן הַבֶּכֶר וְהַמַּעֲשֵׂר שֶׁהַקֹּדֶשׁ חָלָה עַל גּוֹפֶן, אֵף עַל פִּי
שֶׁהֵן בְּעֵלֵי מוֹמִין קְבוּעִין מִתְּחִלָּתָן, וְאִינֶן יוֹצֵאִין לְחִלִּין לְהַגְזִיז
וּלְהַעֲבֹד, לְעוֹלָם. וְאֲסוּר לְהִרְבִּיעַ בַּבֶּכֶר, וּבַפִּסּוּלֵי הַמִּקְדָּשִׁין.

יא. מִתֵּר לְתַלֵּשׁ אֶת הַשַּׁעַר לְכַתְּחִלָה מִן הַקֹּדָשִׁים, כְּדִי לְהִרְאוֹת
הַמוֹם לְמַמָּחָה ; וְאוֹתוֹ הַשַּׁעַר שֶׁתִּלֵּשׁ אוֹ שֶׁנִּשְׁרַח מִן הַבְּהֵמָה, אוֹ
מִן הַבֶּכֶר וְהַמַּעֲשֵׂר הָרִי זֶה אֲסוּר בַּהֲנִיָּה, אִפְּלוּ לְאַחֵר שִׁישְׁחָטוּ
מִפְּנֵי מוֹמֵן : גִּזְרָה שְׂמָא יִשְׁהָה אוֹתָן, הוּאִיל וְאִינֶן בָּאִין לְכַפֵּרָה.

יב. אָבֵל צֹמֵר הַנוֹשֵׂר מִן הַחֲטָאִת וְהָאֵשֶׁם, מִתֵּר בַּהֲנִיָּה לְאַחֵר
שִׁחִיטָתָן מִפְּנֵי מוֹמֵן הוּאִיל וּלְכַפֵּרָה הֵן בָּאִין, אִינוֹ מִשְׁהָה
אוֹתָן. וְאִם נִתְּלַשׁ מִן הָעוֹלָה, הָרִי זֶה סִפֵּק. וְכָל שִׁתְּלֵשׁ מִכָּל
הַקֹּדָשִׁים אַחֵר שֶׁנִּפְלָ בָּהֶן מוֹם הָרִי הוּא מִתֵּר בַּהֲנִיָּה, שֶׁהָרִי לֹא
תִּלֵּשׁ בִּידּוֹ : חוּץ מִן הַבֶּכֶר שֶׁאֵף הַנִּתְּלֵשׁ מִמֶּנּוּ אַחֵר שֶׁנִּפְלָ בּוֹ
מוֹם, אֲסוּר בַּהֲנִיָּה.

יג. הַשּׁוֹחֵט בַּכּוֹר אוֹ שָׂאֵר מִקְדָּשִׁין, תוֹלֵשׁ אֶת הַשַּׁעַר מִכָּאן
וּמִכָּאן לַעֲשׂוֹת מְקוֹם לְסַפֵּין וּבְלִבָּד, שֶׁלֹּא יִזְיָנוּ מִמְּקוֹמוֹ.

יד. קֹדֶשִׁי בְּדֶק הַבֵּית, אֲסוּרִין בְּגִזָּה וְעִבּוּדָה מִדְּבָרֵי סוּפְרִים ;
אָבֵל מִן הַתּוֹרָה, אִינֶן אֲסוּרִין. לְפִיכָךְ הַגְזִיז אוֹתָן, אוֹ הָעוֹבֵד
בָּהֶן אִינוֹ לֹקָה, אָבֵל מִכֵּין אוֹתוֹ מִכַּת מִרְדּוֹת.

טו. הַמְקֻדֵּשׁ עָבַר לַמִּזְבֵּחַ אִמּוֹ אֲסוּרָה בְּעִבּוּדָהּ, מְדַבְּרֵי סוּפְרִים :
מִפְּנֵי שְׁעִבּוּדָתָהּ מִכַּחֲשֵׁת אֶת הָעֶבֶר, גָּזְרוּ בָּהּ. וְהֵרִי הִיא מִתַּרְתּוֹ
בְּגִזָּה, שְׂאִין בָּזָה הַפֶּסֶד לְיֹלֵד.

טז. הַקְּדִישׁ אֶבֶר אֶחָד מִן הַבְּהֵמָה, בֵּין לְבֶדֶק הַבַּיִת בֵּין לַמִּזְבֵּחַ
הֵרִי הַדָּבָר סֶפֶק אִם אֲסוּרָה כָּלָה בְּגִזָּה וְעִבּוּדָהּ, אוֹ אֵינָהּ אֲסוּרָה ;
לְפִיכָךְ אֵין לֹקִין עָלֶיהָ.